

1937

„Elav Teadus“ — see on meie populaarteadusliku kirjanduse põhivara. Et selles veenduda, tarvitseb tutvuda ainult tema seni valminud viie aastakäigu sisukordadega (sellekohased prospektid saadetakse igale soovijale maksuta koju). Nüüd on temast ilmunud juba 60 raamatut, kokku ligi 7000 lehekülge paljude sadade piltide, kaartide, jooniste, värviliste tabelitega jne. Moodsast kodukorraldusest praegusaja maailmapoliitikani ja kosmose ääretusteni ulatub ta käsiteldud ainevald: ajaloo suured pöördekohad, meieaegne tehnika, psühholoogia, filosoofia, pedagoogika, majandus- ja sotsiaalküsimused, tervishoid, aiandus, kunst, kirjandus, usk, loodusteadused jne., kõiki neid on ta käsitelnud mitmes teoses, mitme autori poolt ja mitmes vaatevinklis. Tähtsal kohal seisavad eriti eesti rahvuslikud teadused — eesti rahvausk, rahvakultuur, rahvakunst, kirjandus, uuem kunst, ajakirjandus, iga aasta tähtsamad sündmused Eesti poliitilises, majanduslikus ja kultuurilises elus (Eesti kroonikad 1932—1935). Aga ei puudu ülevaated ka muist, suuremaist Euroopa maist ja rahvaist (Vene, Prantsuse, Inglise).

1

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

6 570 23451

Kõik need ülevaated on teaduslikult usaldatavad — selle järele valvab asjatundlik toimetuse nõukogu Tartu ülikooli rektoriga jt. eesotsas. Kõik numbrid on kirjutatud või redigeeritud tuntud eesti teadlaste poolt või (vähemal määral) tõlgitud rahvusvahelise kuulsusega võõrkeelseist töist. Kõik nad tutvustavad meid ka teaduse kõige uuemate saavutustega. Ükski neist pole kuiv või kooliraamatutaoline konspekt, vaid isiklikult ja elavalt kirjutatud, mõned isegi ilukirjandusliku väärtusega esseed (Hindrey, Tuglas, Ferrero, Maurois jt.). Kõigi numbrite lõpus on antud kodu- ja välismaiste teoste nimestik edasiõppimiseks.

Kes võiks eitada, et kõik need teosed annavad elavat, s. o. elulähedast, kõigile huvitavat ja kõigile tarvilikku teadust?

„Iga „E. T.“ number olgu algkooli lõpetajajalegi arusaadav, aga ülikooli lõpetajalegi huvitav ja kõigile vajalik!“ — see on „Elava Teaduse“ hüüdsõna olnud algusest saadik.

Selle põhimõtte juhtimisel on ta juba esimesil eluaastail saavutanud üldise tunnustuse, ja aasta-aastalt on see kasvanud. Osa ta numbroid on juba lõpuni müüdud ja osa ilmunud uues trükis. Juba on ta tähelepanu äratanud ka väljaspool Eesti piire; mõni ta number on ilmunud ja teisi ilmumas ka soomekeelses tõlkes.

„Elav Teadus“ on kujunenud ja peab veel enam kujunema süstemaatiliseks koduseks rahvaülikooliks kõigile, millele võime olla uhked ka teiste väikerahvaste seas.

Selles oma suure ülesande teadmises ja senisest edust julgustatud, jätkab „Elav Teadus“ oma ilmumist 1937. a. endisel kujul ja ka endise hinnaga.

„ELAV TEADUS“ 1937 (nr 61—72).

„E. T.“ minevik ja endine toimetis on tagatiseks, et ta selgi aastal väärrib kõigi tähelepanu ja tellimist, jätkates oma seniseid ettevõtteid järjest suurema süvenemise ja laienemise suunas.

Uue aastakäigu numbreist, mis muidugi ilmuvad käsikirjade valmimise järjekorras, olgu mainitavad kõigepealt juba seni algatatud tööde jätkud — nii Ameerikas hiiglamenu omav W. Duranti „Lood filosoofia ajaloo“ järgmised osad, mis on tõesti maailma ainulaadsemad filosoofia ajalugusid oma elavuselt ja aktuaalsuselt. Jätkub niisamuti „Eesti kroonika“ (1936-st aastast), mis just järjekindlalt ilmudes pakub igaühele head võimalused teadlikult ja ülevaatlikult kaasa elada kogu maa ning rahva eluga ülemaailmse arengu tagapõhjal. Uutest teostest on valmimas: Eesti konjunktuur-instituudi majandussektsooni juhataja J. Janussoni ülevaade „Eesti majanduslikust arengust“, prof. Jaan Tõnissoni teos „Ühistegevusest ja selle osast demokraatlikus ülesehituses“, K. A. Hindrey kauaoodatud essee kaladest ja kalapüüdmisest, samuti põnevalt huvitav teos mag. Bakiselt käekirja ja iseloomu suhteist, dir. K. Liidaku ideoloogilist laadi teos Eesti maakultuurist ja moodsast talust, dr. A. Annisti uurimus ühissooime eeposest Kalevalast kui kunstiteosest, A. Aspeli juhatus „Kuidas lugeda?“ (kirjandusteose analüüs ja stilistika), prof. J. Margi ülevaade soomeugri rahvaist, V. Adamsi teos kõnekunstist jne. Veel on kavas E. Laamani „Nüüdne Saksamaa“, kapt. H. Tombachi „Lennukid ja õhuasjandus“, eriti sõjalisel alal, ja rahvusvahelise kuulsusega Semjonovi majandusgeograafia „Maakeravara“, millest ilmub sel aastal vähemalt meid kõige ligemalt puudutav põllumajanduslik osa („Meie

igapäevane leib“). Võib-olla valmivad juua sel aastal ka teosed läti kultuuristjasele suhteist meie omaga, ülevaade sotsioloogiast, mõnest ideoloogilisest küsimusest jne. Kui mõni siin mainitud teos ka veel ei peaks saabuma, asendab seda mõni samaväärne teine. Igatahes võib ka 1937. a. „El. Teaduse“ lugeja olla julge, et rahuldatakse niihästi ta humanitaarseid kui ka reaalteaduslikke huvisid, nii maailmavaatelisi kui ka esteetilisi ja praktilisi tarbeid.

Mis „Looming“ ilukirjanduse alal, seda on „Elav Teadus“ populaarteaduse alal: väljaanne mis on esindav, mis on oma maa parim selletaoline, mis pakub uut ja huvitavat kõigile ega tohi puududa seepärast üheski kodus ega raamatukogus.

Seda peaks võimaldama ka „Elava Teaduse“ hind, mis on suuremaist kirjastuskuludest hoolimata endine ja — eriti riikliku toetuse tõttu — võistletamatult odav.

„ELAVAT TEADUST“

ilmub 12 numbrit aastas, iga nr. umbes 10 lk., piltidega.

Toimetus: dr. A. Annist — tegev toimetaja, D. Palgi — vastutav toimetaja, Ülikooli rektor prof. Johan Köpp, koolinõunik J. Lang, dir. J. Roos, prof. P. Tarvel, kirjanik Fr. Tuglas, prof. J. Uluots.

Tellimishind		Aasta tellimishinda Kr. 9.—	
	ühes saatekuludega:		võib tasuda osakaupa:
aastas	12 nr-it . Kr. 9.—	tellimisel	Kr. 3.50
poolaastas	6 „ . „ 5.—	1. aprilliks	„ 2.50
veerand-a.	3 „ . „ 2.75	1. juuliks	„ 2.—
üksiknumber	. . . „ 1.—	1. oktoobriks	„ 1.—
KÕIDE:			
ilukõide:	12 nr-it . . Kr. 5.—	Rahvaraamatukogu-	
„	6 „ . . „ 2.75	kõide:	
„	1 „ . . „ —.50	iga raamat	Kr. —.40

Tellides maksta raha posti jooksvale arvele nr. 20-36 ja kirjutada tellimine rahakaardi lõigendile. Samuti võib tellida ajakirjana postkontoritest, raamatukauplustest, Eesti Kirjanduse Seltsi usaldusmeestelt ja

EESTI KIRJANDUSE SELTSILT, TARTU
AIA 19, TEL. 6-01